

ROZSUDEK

Vrchní soud v Praze rozhodl dne 7.9.2004 (rozsudek nabyt právní moci) v právní věci žalobce a) C. a b) C. ČR proti žalovanému 1. P. Š. a žalovanému 2. CZ.NIC o ochranu práv k ochranným známkám a proti nekalé soutěži, o odvolání žalovaného č. 1 proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. září 2003 takto :

Rozsudek soudu 1. stupně se v napadeném rozsahu ve věci samé mění tak, že

1. se schvaluje smír účastníků v tomto znění:

Žalovaný č. 1 se zavazuje zdržet se dispozices doménovými jmény "r+s+t.cz", "u+v+w.cz", "x+y+z.cz", a tímto uděluje výslovný souhlas s tím, aby žalovaný č. 2 provedl změnu držitele domén takto označených tak, aby jako držitel těchto domén byl zapsán žalobce b/. Žalovaný č. 2 se zavazuje tuto změnu provést ve lhůtě 14 dnů od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

2. Žaloba o zaplacení 100.000,- Kč žalovaným č. 1 žalobci b/ se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Shora uvedeným rozsudkem soud 1. stupně uložil žalovanému č. 1 povinnost zdržet se jakékoli manipulace a užívání doménových jmen 2. stupně "r+s+t.cz", "u+v+w.cz", "x+y+z.cz", zaplatit žalobci b/ částku 100.000,- Kč a na náhradu nákladů řízení 70.440,- Kč (výrok I. rozsudku), žalovanému č. 2 povinnost provést tak, aby do tří dnů od právní moci rozsudku byl jako vlastník doménových jmen výše uvedených zapsán žalobce b/ (výrok II.), dále rozhodl, že žalovanému č. 2 se náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.) a že ohledně požadavku žalobce b/ na zaplacení 300.000,- Kč žalovaným č. 1 se žaloba zamítá (výrok IV.).

V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že žalobou domáhali se žalobci na žalovaném č. 1 zdržení se dispozice a užívání tří již výše označených domén a zaplacení 400.000,- Kč žalobci b/, na žalovaném č. 2 provedení změn registrace tak, aby jako držitel domén byl zapsán žalobce b/. K odůvodnění uplatněných nároků žalobci tvrdili, že žalovaný č. 1 tím, že pro sebe registroval u žalovaného č. 2 dne 22.11.2000 doménová jména, jež jsou totožná se zněním ochranných známek žalobce a/ a názvy výrobků, jež distribuuje na českém trhu žalobce b/, porušuje práva žalobce a/ z ochranných známek a jedná nekalosoutěžně. Žalobce a/ je celosvětově proslulým distributorem zejm. nealkoholických výrobků, mj. označených R+S+T, X+Y+Z a U+V+W, jejich názvy má i v ČR chráněny registrovanými ochrannými známkami č. 123456, 234567, 345678, přičemž má tyto ochranné známky za všeobecně známé ve smyslu ust. čl. 6bis Pařížské unijní úmluvy. Prodej výrobků realizuje žalobce a/ prostřednictvím dceřinných společností, na území ČR mj. prostřednictvím žalobce b/. Žalovaný č. 1 si při registraci domén, označených shodně s názvy výrobků žalobců musel být vědom toho, jak dále žalobci uvedli, že jde o označení všeobecně známá a spojená s výrobky žalobců, nepožádal je přesto o souhlas s užitím pro označení domén. Zaregistrováním uvedených označení ve svůj prospěch žalovaný č. 1 znemožnil žalobci a/ řádný výkon práv majitele ochranných známek, oběma žalobcům (když žalobce b/ užívá předmětná označení se souhlasem žalobce a/) znemožnil, aby předmětná doménová označení sami přihlásili a na webových stránkách těchto domén výrobky prezentovali. Uvedené omezení dopadá především na žalobce b/, jenž tak byl zbaven možnosti činit svou nabídku výrobků i v síti Internetu (pod názvy výrobků, jež nabízí), vůči němu jako tuzemskému distributorovi nápojů s předmětnými názvy jednal žalovaný č. 1 nekalosoutěžně. Žalovaný č. 1 přitom jednal, jak

dále uvedli žalobci, evidentně s cílem získat prospěch na úkor žalobců, neboť za převod domén žádal úplatu 400.000,- Kč. Pod uvedenými názvy domén přitom neotevřel webové stránky, pokud proto návštěvníci zadají uvedené názvy výrobků, pak získají dojem, že žalobci nejsou schopni takové stránky vytvořit. Jednání žalovaného č. 1 má podle žalobců všechny znaky tzv. domain grabbing, není zde žádný důvod, opravňující žalovaného č. 1 k přihlášení a držení předmětných doménových jmen. Žalovaného č. 2 žalobci označili za účastníka řízení především proto, že pouze on je schopen technicky zabezpečit provedení požadovaného převodu domén z žalovaného č. 1 na žalobce b/. Vytýkají mu však, že neprovozuje své služby způsobem, chránícím zájmy třetích osob, nezabraňuje spekulativním registracím určitých označení.

Žalovaný č. 1 se žalobě bránil tvrzením, že nijak nezasáhl do práv k ochranným známkám - jejich znění neužil pro chráněné třídy výrobků a služeb, rovněž vytýkaného jednání nekalé soutěže se nedopustil, neboť pod předmětnými doménovými jmény není prezentována žádná podnikatelská činnost žalovaného č. 1 ani výrobky či služby. Poukázal i na to, že pod jinými vrcholovými doménami (např. .com, .net) nemají žalobci pod názvy svých výrobků vlastní domény. Žalovaný č. 2 ve svém vyjádření především popsal své postavení a úlohu při správě národní vrcholové domény .cz a registraci doménových jmen v jejím rámci, z nichž neplyne jakékoli oprávnění přezkoumávat, zda registrující subjekt má či nemá právo určité označení přihlásit jako doménové jméno.

Z provedených důkazů, jež vyjmenovává, vzal soud 1. stupně za prokázané, že žalobce a/ je majitelem ochranných známek R+S+T č. 123456, U+V+W č. 234567, X+Y+Z č. 345678, zapsaných v ČR a vzhledem k rozšíření i dlouhodobému užívání těchto označení na nápojích, spojovaných s tímto žalobcem, jde o známky všeobecně známé, nehledě k tomu, že v řadě zemí jsou formálně známkoprávně chráněny. Žalovaný č. 1, podnikatel s oprávněním pro činnost nákup a prodej zboží, se zabývá, jak je zřejmé z předloženého přehledu, registrací různých doménových jmen, jež patrně později převádí zájemcům o ně. Takto si u žalovaného č. 2 zaregistroval v r. 2000 domény r+s+t.cz, u+v+w.cz, x+y+z.cz, po výzvách žalobců projevil ochotu domény převést za úplatu 400.000,- Kč. V doménách žalovaný č. 1 neotevřel vlastní webové stránky, v době rozhodování soudu 1. stupně pak - na základě vydaného předběžného opatření - mu bylo jejich další užívání a dispozice s nimi žalovaným č. 2 znemožněno. Tím, jak dále soud 1. stupně uvedl, že žalovaný č. 1 pro sebe registroval uvedená doménová jména, bylo znemožněno je registrovat komukoli dalšímu, tedy i žalobcům. Žalovaný č. 1 tímto svým jednáním zasáhl do práv žalobce a/ z ochranných známek a vůči žalobci b/ jednal nekalosoutěžně. Třebaže žalovaný č. 1 pod označenými doménami nic nenabízí, jak soud uvedl, již samotnou jejich registraci je třeba považovat za nedovolené užití všeobecně známých ochranných známek žalobce a/ a za omezení práva majitele ochranných známek je nerušeně užívat, a to i v prostředí Internetu. Vyhověl proto nároku žalobce a/ a uložil žalovanému č. 1 povinnost zdržet se "manipulace" s těmito doménami a jejich užívání. Byť ve vztahu k žalobci b/ není žalovaný č. 1 co do předmětu podnikání zřejmě jeho soutěžitel na trhu, tím, že mu znemožnil pod názvy jím distribuovaných výrobků realizovat nerušeně soutěžní aktivity, tj. i tyto výrobky nerušeně na Internetu prezentovat, jednal vůči němu v hospodářské soutěži a toto jeho jednání bylo způsobilé přivodit újmu jinému soutěžiteli. Vzhledem k tomu, že zde není žádný relevantní důvod k registraci tří předmětných domén žalovaným č. 1, jde rovněž o jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže, znaky dle § 44 odst. 1 ObchZ jsou dány. Právem se tedy, jak z rozhodnutí vyplývá, žalobci domáhají odstranění závadného stavu na žalovaném č. 1, pouze z technických důvodů bylo třeba provedení vlastního úkonu přeregistrace předmětných

domén na žalobce b/ uložit žalovanému č. 2 jako správci vrcholové domény. Jak soud 1. stupně dále uvedl, jednání žalovaného č. 1 bylo způsobilé přivodit žalobci b/ újmu a soud má také za to, že mu nemajetkovou újmu způsobilo, když na Internetu nemohl pod doménami shodnými s výrobky, které na trh dodává, tyto prezentovat, ani realizovat s těmito výrobky související reklamní aktivity. Odmítl námitku žalovaného č. 1, že žalobci mohla k takovým aktivitám postačovat jedna doména - a+b+c.cz, neboť žalobce b/ může za tím účelem držet "tolik domén a vybudovat tolik webových stránek, kolik uzná za potřebné." Dospěl proto k závěru, že za tuto újmu je na místě poskytnout žalobci b/ zadostiučinění, jako odpovídající zásahu s přihlédnutím k osobě žalovaného č. 1 shledal za přiměřené zaplacení částky 100.000,- Kč. Soud tak i přihlédl k době, po kterou žalovaný č. 1 domény držel a odmítal je dobrovolně převést. Ve zbývajícím rozsahu požadavek na zadostiučinění soud zamítl. K povinnosti ukládané žalovanému č. 2 ještě soud doplnil, že na jeho straně neshledal porušení žádné zákonné povinnosti, jako správce vrcholové domény nenese odpovědnost za úkony přihlašovatelů a nepřísluší mu v daném soukromoprávním vztahu ani posuzovat přihlašovaná doménová jména. Jeho účast v řízení se omezuje pouze na technickou realizaci změny registrace a výsledek řízení nelze proto považovat za jeho neúspěch. Dále soud podrobně rozvedl důvody svého rozhodnutí o nákladech řízení, poukázal přitom na ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. a skutečnost, že žalovaný č. 2 se práva na náhradu nákladů vzdal. Závěrem ještě uvedl, že pokud jde o námitku podjatosti, jež byla vznesena žalovaným č. 1 v závěrečném návrhu, postupoval podle § 15b odst. 2 o.s.ř.

Z protokolu z jednání ze dne 9.9.2003 vyplývá, že v rámci závěrečného návrhu právní zástupkyně žalovaného č. 1 vznesla námitku podjatosti rozhodující soudkyně, a to z toho důvodu, že získala dojem o tom, že tato "je negativně zaujata proti jejímu klientovi". Námitku podjatosti doplnila právní zástupkyně žalovaného č. 1 v podání ze dne 10.9.2003, uvedla, že byt žalovaný č. 1 nebyl formálně nijak zkrácen na svých procesních právech, soudkyně jednala neprofesionálně, v rozporu se soudcovskou etikou, kdy soudce je povinen se zdržet projevů sympatií či naopak negativních postojů a její rozhodnutí tak nedává záruku spravedlivého rozhodování. Dále poukázala i na to, že po skončení jednání získala materiály o tom, že se soudkyně účastnila v květnu 2003 semináře, organizovaného mj. i žalovaným č. 2, na němž přednášel (o problematice doménových jmen) i právní zástupce žalovaného č. 2. I toto přispívá k pochybnostem o nepodjatosti soudkyně.

V rozsahu vyhovujících výroků ve věci samé a v souvisejícím výroku o nákladech řízení (výroky I. a II.) napadl rozsudek žalovaný č. 1 svým odvoláním z důvodu, obsažených v ust. § 205 odst. 2 písm. a/, písm. e/ a g/ o.s.ř. Odkázal na vznesenou námitku podjatosti a důvody dále doplněné, pro něž má za to, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce. Vytýká dále soudu 1. stupně, že učinil nesprávný skutkový závěr ohledně charakteru ochranných známek žalobce a/, nesouhlasí s tím, že tyto známky je třeba považovat za známky všeobecně známé. Soud dále nesprávně vzal v úvahu přehled registrovaných domén žalovaného č. 1, jak byl předložen žalovaným č. 2 při jednání, ač tento přehled nebyl jako důkaz ani proveden a ostatně se netýká ani pro věc rozhodného období. Zdržovací výrok rozsudku ukládá žalovanému č. 1 zdržet se činnosti, kterou odvolatel ani nikdy neprovozoval, neboť jak vyšlo najevo, žádné webové stránky pod uvedenými doménovými jmény odvolatel neotevřel. Pokud pak soud uvádí, že již pouhou registrací předmětných doménových jmen odvolatel omezil žalobce, pak odvolatel namítá, že tak učinil v dobré víře, neboť mu tuto registraci žalovaný č. 2 umožnil. Žalovaný č. 2 ve svém monopolním postavení nemůže být nijak zproštěn odpovědnosti za jím registrovaná jména. Soud 1. stupně dále nesprávně učinil právní závěr o splnění podmínek pro hodnocení jednání odvolatele jako jednání nekalé

soutěže, není zde dán totiž ani soutěžní vztah účastníků. Nebylo také nijak zasaženo do práv žalobce a/ z ochranných známek, označení není užíváno pro zapsané či podobné výrobky a služby, známkou chráněné. Nebylo nijak bráněno žalobci b/, který se na Internetu pro tuzemské prostředí prezentuje v doméně a+b+c.cz, v jeho soutěžních aktivitách, jednání odvolatele tak postrádalo způsobnost přivodit tomuto žalobci újmu a v rozporu s tím bylo přesto mu přiznáno zadostiučinění v penězích ve výši 100.000,- Kč. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žaloba bude zamítnuta.

V rámci odvolacího řízení se předně odvolací soud zabýval vznesenou námitkou podjatosti ve věci rozhodující soudkyně a dospěl k závěru, že námitka není důvodná.

Podle § 14 odst. 4 o.s.ř. nejsou důvodem k vyloučení soudce okolnosti, spočívající v postupu soudce v řízení o projednávané věci. Již pro toto zákonné omezení nelze shledat jakoukoli důvodnost žalovaným č. 1 vznesené námitky, neboť její důvody a výtky vůči soudkyni jsou založeny a směřují právě k jejímu postupu v této věci, nenásvědčují tomu, že by zde byl dán jiný než zákonu odpovídající poměr soudce k věci a účastníkům řízení, a to je rozhodné.

Protokolace proběhlého jednání pak nese svědčí o tom, že by snad byl dán rozdílný prostor pro sdělení stanovisek jednotlivým účastníkům a byl tak vyjádřen i rozdílný prostor pro sdělení stanovisek jednotlivým účastníkům a byl tak vyjádřen i rozdílný postoj soudkyně k nim.

Námitka spočívající v údajném poměru (odchylném přístupu) jmenované soudkyně k účastníkům či jejich zástupcům není opodstatněná, rovněž (zároveň přezkoumávané) rozhodnutí a obsah spisu nijak nenásvědčuje tvrzení tohoto žalovaného, že poznatky o věci byly získány soudkyní nikoli procesními postupy v této věci.

Vzhledem k tomu, že ze spisu nevyplývají žádné okolnosti, zakládající pochybnost o nepodjatosti jmenované soudkyně a ta sama ve vyjádření uvedla, že k účastníkům a věci samé nemá žádný vztah, Vrchní soud v Praze neshledal důvod k postupu podle § 221 odst. 1 písm. b/ o.s.ř.

V rámci pokusu odvolacího soudu o smírné vyřešení věci účastníci řízení uzavřeli před ním o části předmětu řízení smír, jímž se žalovaný č. 1 zavázal zdržet se dispozice s doménovými jmény "r+s+t.cz", "u+v+w.cz", "x+y+z.cz", a udělil výslovný souhlas s tím, aby žalovaný č. 2 provedl změnu držitele domén takto označených tak, aby jako držitel těchto domén byl zapsán žalobce b/. Žalovaný č. 2 se zavázal tuto změnu provést ve lhůtě 14 dnů od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Vrchní soud v Praze po ověření, že účastníky uzavřený smír není v rozporu s právními předpisy a je jím řešen zčásti předmět řízení, před ním uzavřený smír schválil (§ 211, § 99 odst. 2 o.s.ř.) s tím, že zároveň změnil rozsudek v tomu odpovídajícím výroku ve věci samé, jak plyne z ust. § 220 odst. 3 o.s.ř. Podle ust. § 99 odst. 3 o.s.ř. platí, že schválený smír má účinky pravomocného rozsudku.

Odvolací soud dále přezkoumal rozsudek soudu 1. stupně ve zbývajícím odvoláním napadeném rozsahu (tj. ohledně povinnosti žalovaného č. 1 zaplatit žalobci b/ 100.000,- Kč a ve výroku o nákladech řízení), jakož i řízení mu předcházející, podle § 212 a násl. o.s.ř. a dospěl k následujícím závěrům:

Je třeba předně uvést, že v odvolacím řízení vycházel odvolací soud ze zjištění soudu 1. stupně, jak jsou i uvedena v odůvodnění napadeného rozhodnutí (na něž proto pro stručnost zde odkazuje), ostatně žádný z účastníků doplnění dokazování provedením dalších důkazů nenavrhl.

Předmětem odvolacího řízení (po částečném vyřešení věci smírem) je uplatněný a soudem 1.

stupně v rozsahu úhrady 100.000,- Kč přiznaný nárok na poskytnutí zadostiučinění v penězích podle § 53 ObchZ, který žalobce b/ požaduje za tvrzené nekalosoutěžní jednání žalovaného č. 1. Předpokladem uplatnění a přiznání nároku na zadostiučinění podle § 53 ObchZ soudem je vznik nemateriální újmy. Žalobce tuto újmu sice tvrdil, avšak zůstal pouze v rovině obecného tvrzení. Spatiřoval ji v tom, že v důsledku jednání žalovaného č. 1 (registraci předmětných doménových jmen, totožných s názvy výrobků, jež tento žalobce distribuuje na trhu v ČR) nemohl on sám v doménách takto označených informovat spotřebitelskou veřejnost o těchto svých výrobcích. Je však třeba souhlasit s tvrzením odvolatele, že prostor pro svou prezentaci na Internetu žalobce b/ má, a to pod označením, s nímž ho veřejnost spojuje a také bude zde předpokládat a vyhledávat (tj. v doméně a+b+c.cz). Je také pravidlem, že veřejnost vyhledává v prostředí Internetu informace o nabídce určitého podnikatele pod označením shodným s jeho obchodní firmou, nikoli podle názvu konkrétních výrobků. Nehledě k tomu, že - pokud dodává žalobce b/ výrobky takto označené na český trh více jak desetiletí, jak bylo tvrzeno - nic nebránilo včasné registraci označení žalobcem b/, pokud hodlal i pod těmito označeními se na Internetu prezentovat, je třeba vzít v úvahu i to, že žalovaný č. 1 pod předmětnými doménovými jmény vlastní stránky neotevřel. Pak jen samotným odnětím možnosti držet domény shodné s názvy dodávaných výrobků - za stavu, kdy o těchto výrobcích informuje žalobce b/ veřejnost tam, kde je to i očekáváno - existence určité nemateriální újmy žalobce b/ prokázána není. Protože v celém řízení taková újma ani jinak prokázána nebyla (rovněž ani přibližný její rozsah) a nejsou zde tedy ani konkrétní hlediska, z nichž by soud ve své úvaze o přiměřeném zadostiučinění mohl vycházet, nelze jinak než uzavřít, že žalobce b/ tvrzený vznik imateriální újmy, jež by měla být hrazena požadovaným zadostiučiněním, neprokázal a soud 1. stupně pochybil, pokud za tohoto stavu - byť jen zčásti - žalobě vyhověl.

Veden uvedeným závěrem odvolací soud proto napadený rozsudek v rozsahu, v němž bylo uloženo žalovanému č. 1 zaplatit žalobci 100.000,- Kč, podle § 220 o.s.ř. změnil tak, že žalobu o zaplacení této částky zamítl.

O nákladech řízení před soudy obou stupňů (§ 224 odst. 2 o.s.ř.) bylo rozhodnuto, pokud jde o vztah žalobce b/ a žalovaného č. 1 podle § 224 odst. 1, § 142 odst. 2 o.s.ř. tak, jak ve výroku uvedeno, s přihlédnutím k celkovému výsledku řízení, když nelze shledat úspěch některého z nich za převažující, shodně i ve vztazích ostatních účastníků, zde podle § 224 odst. 1 a § 146 odst. 1 písm. b/o.s.ř.

Účastníci řízení s výjimkou sdružení CZ.NIC jsou označeni pouze prvními písmeny svých příjmení nebo obchodních firem. Předmětná doménová jména jsou nahrazena sekvencí x+y+z.cz. Pokud jsou v textu rozhodnutí zmíněna i jiná doménová jména, byla náhodně nahrazena jinými znakovými sekvencemi. S výjimkou údajů umožňujících identifikaci účastníků řízení nebo jiných osob a doménových jmen bylo do textu rozhodnutí zasahováno v co nejmenší možné míře. Souvislost použitých zkratk a zástupných symbolů s osobami nebo doménovými jmény, které skutečně označení s využitím takových zkratk nebo zástupných symbolů užívají, je čistě náhodná.

Při studiu rozhodnutí je třeba mít na zřeteli fakt, že rozhodnutí obsahuje nejen vlastní výrok soudu a jeho odůvodnění, ale i shrnutí tvrzení jednotlivých stran, přičemž některými tvrzeními se soud v rozhodnutí vůbec nemusel zabývat (např. při vydání předběžného

opatření) a tato tvrzení tak představují pouze právní názor příslušné strany a nikoliv závěr soudu.

Rozhodnutí soudu nelze automaticky aplikovat na jiné případy (byť skutkově podobné) a sdružení CZ.NIC doporučuje konkrétní případ konzultovat s odborníky na doménová jména a právníky.